

Naturvernforbundet i Rana og omegn

Frode Solbakken, leder
Baklandsveien 150
8646 Korgen

Dag Johansen, sekretær og saksbehandler
Skogveien 36
8613 Mo i Rana

Uttalelse vedtatt på årsmøtet i Naturvernforbundet i Rana og omegn den 05.10.2020 og oversendes Stortingspartiene og Naturvernforbundets sentralstyre

Tilslutning fra:

Naturvernforbundet
i Finnmark

v/leder Leif Wasskog

Naturvernforbundet
i Troms

v/leder Anne-Lise Mortensen

Naturvernforbundet
i Nordland

v/ leder Bjørn Økern

Naturvernforbundet
i Trøndelag

v/leder Magne Vågsland

Stortingsmelding nr. 28 (2019-2020) *Vindkraft på land – Endringer i konsesjonsbehandlingen* er en melding for fortsatt nedbygging av inngrepsfri natur og reindriftsområder i Norge med vindkraft og må avvises av Stortinget.

Stortingsmelding nr. 28 (2019-2020) *Vindkraft på land – Endringer i konsesjonsbehandlingen* ble lagt fram 19. juni i år som følge av at regjeringen valgte å legge bort NVEs forslag til Nasjonal ramme for vindkraft på land pga. massiv motstand i over 5000 høringsvar. Det regjeringen nå har lagt fram i Stortingsmeldingen kommer på ingen måte den store motstanden i det norske folk mot vindkraft på land i møte. Meldingen svarer heller ikke på de store utfordringene som natur- og klimakrisen stiller menneskeheten ovenfor. I stedet legger Stortingsmeldingen opp til fortsatt nedbygging av inngrepsfri natur og reindriftsområder med vindkraft i et mer «strømlinjeformet» konsesjonssystem til tross for at meldingen dokumenterer et stort kraftoverskudd mange år fram i tid og at vindkraftbransjen er ulønnsom dersom den ikke hadde fått de store skattesubsidiene. Dette er helt uakseptabelt og vil ytterligere skjerpe frontene om vindkraft i Norge.

Naturkrisen er like alvorlig som klimakrisen. Avtalen på FNs toppmøte om biologisk mangfold 30. september i år forplikter Norge

Norge ved statsminister Erna Solberg har sammen med 63 andre land den 30. september i år undertegnet en forpliktende avtale for å reversere tap av naturmangfold. «Slike erklæringer forplikter Norge til å ta naturkrise på alvor,» uttalte Klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn i det samme NRK-oppslaget (1). På FN-toppmøtet, digitalt fra New York, ble det lagt fram mer dokumentasjon på det store naturtapet i verden de siste tiårene, bl.a. at verdens dyrebestander i snitt er redusert med 68 % siden 1970 og at 1 million arter (500000 dyr og planter og 500000 insekter) står i fare for utryddelse. Arealbeslag og fragmentering har vært og er den viktigste årsaken, men klimaendringene vil øke sin betydning etter hvert som de tiltar. FNs generalsekretær António Guterres hadde god grunn til å slå alarm på toppmøtet (2).

Den 16. september i år la FNs sekretariat for Konvensjonen om biologisk mangfold (CBD) fram rapporten Global Biodiversity Outlook 5 (3). Denne rapporten oppsummerte hvordan det var gått med tiårsplanen «Aichi Biodiversity Targets» for bevaring av jordas nåværende biologiske mangfold som ledere fra 196 land undertegnet i Japan i 2010. Ingen av de 20 målene har blitt innfridd, heller ikke i Norge. Seks av målene er riktignok bedret. Det gjelder bl.a. redusert avskogning, redusert overfiske, flere områder er oppført som vernet og jaktrestriksjoner er innført. «*Menneskeheten står ved et veiskille med tanke på hva vi etterlater oss til fremtidige generasjonene*», advarer FN-rapporten (4).

Stortingets konklusjon på behandlingen av Stortingsmelding nr. 28 (2019-2020) må derfor bli at det ikke lenger er akseptabelt å ødelegge mer natur for å redde natur. Vindkraft på land vil forsterke den like truende naturkrisen og kan ikke være noen del av løsningen på klimakrisen. Stortingsmelding nr. 28 (2019-2020) må avvises.

Det er overhodet ingen kraftmangel i Norge

Regjeringen vil bygge ned mer natur med vindkraft til tross for at Stortingsmelding nr. 28 (2019-2020) så klart dokumenterer at det ikke foreligger noen kraftmangel i Norge verken nå eller de nærmeste tiårene. Vi siterer fra side 9 i meldingen: «Norge har i dag et estimert kraftoverskudd på om lag 15 TWh i år med normale værforhold. NVE anslår at kraftoverskuddet vil øke mot 2030 og 2040.» Det er derfor ikke behov for mer kraft i Norge på kortere sikt. På lenger sikt vil det ifølge Statnett være behov for nye ca. 30 - 50 TWh/år elektrisk kraft for omfattende elektrifisering i Norge (5).

Vindkraft er ikke en del av løsningen. Norge har inngrepsfrie alternativer til fullelektrifisering av landet

Stortingsmeldingen dokumenterer det vi har visst lenge at vindkraft på land beslaglegger og ødelegger svært mye areal med adkomst- og internveier, sprengning av veiskjæringer, oppstillingsplasser, turbinpunkter, massedeponier mm. «Et typisk planområde har et areal på 100 dekar per MW,» står det i meldingen på side 11. Det er 1000 dekar i 1 km², altså 0,1 km² pr. MW installert effekt. På side 16 i meldingen står alle 42 utbygde vindkraftverk i Norge oppført, halvparten av dem er bygd siden 2017, og ett av de sist oppførte er f.eks. Kvitfjell i Tromsø (2019) på 142,8 MW og middel kraftproduksjon på 391 GWh eller 0,39 TWh/år. Beregnet isolert arealbeslag blir da 14,3 km² eller f.eks. en sirkel med diameter på ca. 4,25 km og omkrets på 13,2 km for knapt 0,4 TWh (Alta vannkraftverk produserer til sammenligning ca. 0,5 TWh/år). I tillegg er vindkraftverket synlig på miles avstand i det åpne

arktiske landskapet og plassert nær kysten med tilhold av en rekke fuglearter, f.eks. havørn. Dette står i kontrast til det meldingen skriver på side 62, sitat: «Det er særlig viktig å ta hensyn til bestandsutviklingen til Norges ansvarsarter, som for eksempel havørn, jaktfalk, fjellrype og liryte.»

Å videreføre samfunnsøkonomien med et stadig økende energiforbruk vil være destruktivt i den tilstand verden har kommet i. Et lavenergisamfunn er det eneste realistiske svaret på natur- og klimakrisen på en jordklode der ressursene ikke er uendelig. Den mest miljøvennlige energien er den som ikke brukes. Norge må derfor først og fremst se på mulighetene for å redusere energiforbruket.

Fram til 2040 kan ca. 40 TWh i året spares inn, dvs. gjennomsnittlig 1,9 TWh pr. år, ved *energieffektivisering i bygg* ifølge er rapport fra Sintef i 2019 (6). Dette potensialet er ikke nevnt i Stortingsmelding nr. 28 (2019-2020).

Reduksjon av linjetap ved å begrense lange overføringer og gjøre kraft mest mulig kortreist er heller ikke berørt – naturlig nok fordi det bryter med den rådende markedsfilosofien i energipolitikken, energiloven og i vår ACER-tilknytning til EU om kraft som vare på en internasjonal markeds plass. Mer om dette i et senere avsnitt.

Potensialet i *jordvarme* er heller ikke nevnt i Stortingsmeldingen. Men forsker i hydrogeologi og grunnvarme, Randi K. Ramstad ved NTNU i Trondheim gjorde allerede i 2011 en utredning for NVE som viste det enorme potensialet fra grunnvarme og uttalte til Dagsavisen den 17.09.2019: «I prinsippet kan mesteparten av varmebehovet til all bygningsmasse i Norge, både eneboliger, kontorbygg, skoler, sykehjem og så videre, dekkes på denne måten...ved mer bruk av grunnvarme kan store mengder elektrisk strøm frigjøres, noe som bidrar til å redusere behovet for utbygging av ny kraft. Det kan også tenkes at økt bruk av grunnvarme kan bidra til å redusere behovet for utbygging av det sentrale el-nettet i enkelte områder» (7). Varme fra jordens indre er beregnet til å kunne gi opptil hundre ganger mer energi enn vannkraft (8).

Derimot er potensialet i *opprustning* og utvidelse av gamle vannkraftverk nevnt i Stortingsmeldingen. Men potensialet herfra er betydelig redusert i meldingen (side 15) sammenlignet med hva forskergruppen HydroCen ved NTNU i Trondheim har kommet fram til ved å studere tidligere vannkraftoppgraderinger, hhv. 5 TWh/år kontra rundt 20 TWh/år (ref. 9 og 10). 20 TWh/år kan absolutt medføre uakseptable inngrep i vassdragsnaturen. Hva som er akseptabelt kan ligge et sted midt i mellom når utvidelse av gamle vannkraftverk ekskluderes. Opprustning av gamle vannkraftverk møter imidlertid skattemessige problemer pga. langt hardere beskatning enn vindkraft som fremmes bevisst av myndighetene med et subsidiert skatte- og avskrivningsregime. Mer om dette i neste avsnitt.

Stortingsmelding nr. 28 (2019-2020) bekrefter at vindkraftverkene er bedriftsøkonomisk ulønnsomme og avhengige av betydelige subsidier fra samfunnet

Stortingsmeldingen skriver i kapittel 7 *Skattlegging av vindkraft* side 75, sitat: «I motsetning til vannkraftverk har vindkraftverk så langt ikke hatt særskilt høy avkastning.

Vindkraftverkene mottar i dag offentlig støtte gjennom gunstige avskrivningsregler og elsertifikater.» På side 76 står det videre at vindkraft i tillegg heller ikke betaler grunnrenteskatt (på 35,7%) slik vannkraften gjør. Hvorfor? Jo, fordi med lik beskatning ville vindkraften vært et økonomisk tapsprosjekt. Stortingsmeldingen konkluderer på side 76 slik:

«Det kan ta tid før vindkraftnæringen kan vise til stabilt økonomisk overskudd og eventuelt grunnrente. Regjeringen vil ikke innføre nye skatter eller avgifter for vindkraft på land nå, blant annet i lys av lav lønnsomhet i næringen så langt.» Meldingen motsier her seg selv da den i sammendraget på side 5 skriver at, sitat: «Regjeringen vil fortsatt legge til rette for en langsiktig utvikling av lønnsom vindkraft.» og på side 56 i kap. 5.2.1 *Verdiskaping i vindkraft*, sitat: «Utbygging av lønnsom vindkraft tilfører samfunnet verdier og tilgang til fornybar energi.» ***Men konklusjonen på dette er jo at uten de betydelige subsidiene i gunstige avskrivningsregler, elsertifikater og null grunnrenteskatt så er all vindkraft et eneste stort økonomisk tapsprosjekt. Regjeringens forutsetninger om lønnsom vindkraft er ikke innfridd. Også av den grunn bør all ny vindkraft i Norge skrinlegges.***

Sett i lys av at 58,1% av vindkraftverkene pr. april 2020 eies av utenlandske investorer og energiselskaper ifølge Stortingsmeldingen på side 78, kan en med rette si at Norge kaster penger etter utlendingene i bytte mot rasert natur.

Kraftoverskudd medfører krafteksport og linjetap, og ideen om Norge som Europas batteri er både naiv og miljømessig forkastelig

Siemens/Bellona har i den felles rapporten «Rapport om potensialet i Norge – Energieffektivisering» fra 2007 beregnet at linjetapet i kraftnettet er på ca. 10% fra Nord-Norge til Sør-Norge. Det er å anta at tapet er omtrent det samme fra Sør-Norge til Europa. Krafttap i overføringsnettet representerer uønsket sløsing med elektrisk kraft og viser at elektrisitet så langt det er mulig bør være en kortreist ressurs. Store kraftoverskudd er derfor ikke bærekraftig forvaltning, men er den linjen myndighetene har ført gjennom energiloven og ACER-tilknytningen til EU og legger opp til å videreføre i Stortingsmelding nr. 28 (2019-2020).

Økende kraftoverskudd fra ny vindkraft vil veksle inn nedbygd natur med stadig flere utenlandskabler, linjetap og i enda større grad importere høyere europeiske kraftpriser til skade for konkurransekraften i norsk industri. Fordi vindkraftproduksjon er ustabil/uregulerbar, må den balanseres for å holde frekvensstabilitet i strømmettet. I Norge skjer dette med regulerbar kraft fra de store vannkraftverkene. I Europa balanseres den i hovedsak av skitten kull-, gass- og atomkraft. Behovet for balansering øker jo mer uregulerbar vindkraft som kommer inn i nettet. Det er derfor på ingen måte slik at den skitne krafta i Europa blir faset ut av ustabil vindkraft og i alle fall ikke av norsk krafteksport som f.eks. i 2018 var 10,3 TWh ifølge NVE hvilket representerte i underkant av 0,4% av Europas totale kraftbehov på 2645 TWh (kilde: «Wind Europe in 2018»). *Både linjetapene og regnestykket over viser hvor meningsløst det er å ofre mer norsk natur på krafteksportens alter og at ideen om Norge som Europas batteri er både naiv og miljømessig forkastelig.*

Stort flertall mot vindkraft på land i nylig spørreundersøkelse

Universitetet i Bergen står bak en nylig offentliggjort en spørreundersøkelse som dokumenterer at et stort flertall av de spurte, 42 % mot 32 % (26 % ikke tatt standpunkt) er imot vindkraft på land og at motstanden er økende jamført med tidligere undersøkelser (11).

Hovedgrepet i forslaget til nytt konsesjonssystem er strategiske endringer for å fremme vindkraften

I kapittel 4 i Stortingsmelding nr. 28 (2019-2020) legger regjeringen fram forslaget til endringer i konsesjonsbehandlingen. Kapitlet reiser noen gode forsetter som kan gi inntrykk av at regjeringen kommer i møte den store motstanden som det er i befolkningen mot vindkraft på land. F.eks. på side 31: «Regjeringen vil styrke den lokale og regionale forankringen.», eller på side 38: «Virkninger for landskap og miljø skal vektlegges sterkere enn tidligere, og nasjonale og vesentlig regionale miljøinteresser skal tas hensyn til.» Videre på side 39: «Rapporten fra FNs naturpanel forteller oss at alle land må føre en aktiv politikk for å unngå en bit-for-bit-nedbygging av naturen.» og på samme side opplyses at Norge har ratifisert ILO-konvensjon nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater og derved: «Norge er forpliktet til å ivareta det materielle grunnlaget for den samiske kulturutøvelsen og sikre reindriften.»

Ingen kommunal vetorett

Men når det kommer til stykke så skinner det klart igjennom at regjeringen først og fremst ønsker tilslutning fra Stortinget om strategier for mer vindkraft på land i Norge. Den ønsker oppslutning om at, sitat side 31: «Kommunenes innsigelseskompetanse skal videreføres, men en absolutt vetorett for kommuner lar seg ikke forene med et konsesjonssystem der også nasjonale og regionale hensyn vektlegges.»

Økonomiske hensyn skal fortsatt overordnes miljø

Når det gjelder prinsipper for avveining av fordeler og ulemper med vindkraft tas dette opp i underkapittel 4.7.1. og slik konkluderer regjeringen på side 36, sitat: «Ved krav om samfunnsøkonomisk lønnsomhet vil prosjekter med god bedriftsøkonomisk lønnsomhet tåle et større omfang av ikke-prissatte ulemper (annet ord for tap av naturmangfold og landskapsverdier, vår anm.) enn prosjekter med lav bedriftsøkonomisk lønnsomhet.»

Tydeligere kan det ikke sies at snevre økonomiske kalkyler fortsatt skal overordnes naturmangfold i forvaltningen av den naturen vi har igjen i Norge. Regjeringen har ingen ting lært av FNs klare advarsler og tar ikke naturkrisen på alvor. Den har heller ikke klart å ta inn over seg sin egen analyse i kapittel 7 *Skattlegging av vindkraft*, nemlig at ingen vindkraftverk er bedriftsøkonomisk lønnsomme uten den betydelige subsidieringen fra samfunnet gjennom gunstige avskrivningsregler, elsertifikater og null grunnrenteskatt.

Reindriftsnæringen skal fortsatt kunne overkjøres av vindkraftindustrien

Hva regjeringen legger i hensynet til reindriftsnæringen beskrives i underkapittel 4.9 *Bedre involvering av reindriften*. Dette betyr bare at reindriftsnæringen skal «konsulteres og medvirke» i tidlig fase av en vindkraftsøknad «med formål om å oppnå enighet» (side 40). Under arbeidet med Stortingsmelding nr. 28 (2019-2020) har både Sametinget og Norske reindriftssamers landsforbund uttrykt klart at de ønsker forbud mot vindkraft i reindriftsområder. Men kravet avvises av regjeringen på side 42, sitat: «Departementet kan ikke slutte seg til et generelt forbud mot vindkraft i disse områdene.» I respekt for reindriftsnæringen, den samiske befolkningen og Norges ratifisering av ILO-konvensjon nr. 169 må Stortinget avvise regjeringens syn og vedta forbud mot vindkraft i reindriftsområder.

Hovedgrepet er regionale søknadspakker med mange vindkraftanlegg og binde lokale organer til masten

Regjeringen åpner kapittel 4 *Endringer i konsesjonsbehandlingen* med å presentere sitt hovedgrep, sitat side 29: «Regjeringen vil der det er mulig, legge opp til at flere søknader om konsesjon behandles samlet innenfor et fylke, eventuelt innenfor flere regioner på tvers av

fylker.....NVE vil prioritere søknader som inngår i en regionvis samlet behandling.» Og videre samme side: «Det er viktig at vindkraftutviklere starter planleggingen av et prosjekt i dialog med vertskommunen.» Dette er en kjent taktikk fra perioden med de såkalte småkraftverkene det siste tiåret. Det søkes om mange anlegg i såkalte pakker, kapasiteten til miljøbevegelsen utfordres/overskrides, og det blir vanskelig eller umulig å gå alle søknadene etter i sømmene som de fortjener. En del av søknadene vil få konsesjon, andre ikke, NVE/OED kan liksom ikke avslå alle.... Men hver konsesjon betyr at nok en bit av naturen i Norge blir bygd ned og naturkrisen forverres skritt for skritt, nettopp hva FN nå advarer så sterkt imot og som statsminister Erna Solberg har skrevet under på at ikke skal skje.

I kapittel 4.2.1. *Nye roller til kommune, fylkeskommune og fylkesmann* legges det også opp til at de lokale organene skal knyttes til tiltakshavere på et tidlig tidspunkt og «trekkes mer aktivt inn i konsesjonsprosessen» (sitat side 29). Dette høres kanskje tilforlatelig og demokratisk ut, men hvordan kan de folkevalgte og statens representant da opprettholde allmennhetens distanse til utbyggere videre i prosessen? Vi har erfaringer om at selskaper lokker med både arbeidsplasser, penger og andre goder, f.eks. for tiden her i Rana der selskapet Freyr AS prøver å knytte en batterifabrikk med over 2000 ansatte til et gigantisk vindkraftprosjekt (600 MW og 2,5 TWh/år) i urørt mark på Sjonfjellet til tross for at Nordland har et vannkraftoverskudd på ca. 6 TWh/år. Det har gått så langt at flertallet i Rana kommunestyre i vår vedtok å bruke 10 millioner kr. av skattepengene til å kjøpe aksjer i Freyr. Hvordan kan en slik kommune representere allmennheten og naturmangfoldet når det f.eks. kommer til høringsuttalelse på en konsesjonssøknad?

Vi mistenker at Solbergregjeringen med sitt foreslåtte grep for regionale søknadspakker og tidlig involvering av folkevalgte vet nøyaktig hvor de vil: Det er et bevisst strategisk grep for å fremme mer vindkraft i Norge.

I de biologiske konsekvensutredningene vil regjeringen at «bukken fortsatt skal passe havresekken»

Regjeringen foreslår på side 34 isolert sett gode forslag til nye faglige krav for bedre biologiske konsekvensutredninger. Det være seg klimaanalyse av CO2-utslipp fra hele anleggsprosessen, utslipp fra arealødeleggelsene (f.eks. fra våtmark og myr), oppdaterte kartlegginger av naturtyper og arter, skjerpede krav til metoder for feltundersøkelser mm. Problemet er imidlertid at regjeringen i Stortingsmeldingen overhodet ikke diskuterer eller berører den uakseptable praksisen at private firma, valgt ut og finansiert av tiltakshavere, skal fortsette å stå for biomangfoldutredningene, noe Naturvernforbundet i Nordland spilte inn som et hovedtema i brev av 17.03.2020 til Olje- og energidepartementet i forkant av arbeidet med Stortingsmelding nr. 28 (2019-2020).

Utredningsfirmaene vil i en slik setting stå i et avhengighetsforhold til utbyggerbransjen. De vil naturlig nok søke å ikke gjøre konsesjonssøknaden vanskelig for tiltakshaverne, ellers får de ikke nye oppdrag. De må søke å ikke avdekke for mye naturmangfold og forsøke å nedtone det de finner. Det ligger i sakens natur. Utredningsfirmaene blir på sett og vis «kjøpt og betalt», tiltakshaverne sitter med kontrollen og evt. riset bak speilet. Et ferskt eksempel fra pressen er vindkraftsaken på Stadtlandet der en tiltakshaver bare kunne kjøpe seg en ny konsekvensutredning fra et nytt firma og fikk så nedgradert naturverdien av det omsøkte området fra «stor til middels verdi» i 2005 til «middels til liten verdi» i 2013 og dermed innvilget NVE konsesjon (12).

Pga. kunnskapsmanglene i utbyggingssaker gjorde NVE selv en bestilling i 2015 som resulterte i rapporten "Etterundersøkelser av flora og naturtyper i elver med planlagt småkraftutbygging" av BioFokus/ Miljøfaglig utredning – 2015. Det var en analyse av biologiske mangfoldrapporter i 20 småkraftsaker i Hordaland, Buskerud og Oppland. Resultatet av undersøkelsen var nedslående. BioFokus konkluderte slik:

"For rødlistearter vi vurderer som særlig sårbare for vassdragsreguleringer (som følge av at de antas å være spesielt fuktbevende eller delvis i vannet) hadde vi 7 ganger så mange funn. En sammenstilling av antallet rødlistearter innenfor alle vekstgrupper (der en også inkluderer karplanter og sopp), gir lignende mønster som for lav og moser isolert sett, med i alt 15,5 ganger flere rødlistearter pr. arealenhet i evalueringen sammenlignet med småkraftutredningene."

På bakgrunn av disse resultatene foreslo BioFokus følgende tiltak:

"Dagens praksis der utbygger har ansvaret for å bestille biomangfoldutredninger, bør revurderes. En slik praksis kan bidra til å skape for tette bånd mellom utbygger og småkraftutredning, noe som kan føre til systematisk underrapportering av naturverdier og vinklede utredninger. Mulighetene for at en mer uavhengig instans kan stå for bestillingen av disse utredningene bør undersøkes."

Men siden 2015 har det ikke skjedd noen forbedringer på området. NVE og myndighetene har ikke tatt konsekvensen av sin egen bestilte undersøkelse, heller ikke i Stortingsmelding nr. 28 (2019-2020). Et betimelig spørsmål er da om de rett og slett ser seg tjent med at det forblir slik.... Det betyr at naturmangfoldlovens §8 (Kunnskapsgrunnlaget) fortsetter å bli brutt i konsesjonssaker. **Store naturverdier har gått og vil fortsette å gå tapt simpelthen fordi de forblir ukjente på vedtakstidspunktet dersom ikke det nærmest symbiotiske forholdet mellom utbyggernæringen og de biologiske utredningsfirmaene blir brutt. Naturvernforbundet foreslår derfor at konsekvensanalyser på naturmangfold i konsesjonssøknader framover heretter skal utvelges og utføres av det offentlige som f.eks. universiteter og høyskoler. Finansieringen kan evt. ordnes ved at tiltakshavere må betale en passende avgift til et offentlig fond som myndighetene disponerer og betaler ut av til de(n) utredning(e) som offentlig myndighet, fortrinnsvis fagmyndighet som Miljødirektoratet har valgt ut. Bare slik kan en få uhildede biomangfoldundersøkelser av høy kvalitet og unngå mer unødvendig naturtap i Norge.**

Oppsummering

Oppsummert forventer Naturvernforbundet at Stortinget primært:

- * Avviser Stortingsmelding nr. 28 (2019-2020) *Vindkraft på land – Endringer i konsesjonsbehandlingen* som et uegnet dokument både for Norges energistrategi og i forvaltningen av Norges gjenværende naturmangfold sett i lys av den pågående natur- og klimakrisen
- * Ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en ny Stortingsmelding med en plan for inngrepsfri fullelektrifisering av Norge basert på bl.a. energieffektivisering i bygg, opprustning av gamle vannkraftverk og jordvarme

Subsidiært oppfordrer Naturvernforbundet Stortinget om å vedta:

- * Beskatning av vindkraftanlegg på lik linje med vannkraftanlegg
- * Kommunal vetorett mot vindkraftanlegg
- * Forbud mot vindkraftanlegg i reindriftsområder

* Forbedring av konsesjonssystemet først og fremst ved at tiltakshavere fratras retten til å velge ut og finansiere konsekvensutredningsfirma og overføre konsekvensutredningene til offentlige faginstanser utpekt av miljømyndighetene og finansiert av et offentlig fond som utbyggere må betale inn til

Referanser:

- (1) <https://www.nrk.no/norge/norge-har-forpliktet-seg-til-a-reversere-tap-av-naturmangfoldet-1.15180194>
- (2) <https://www.abcnyheter.no/nyheter/verden/2020/10/01/195709201/fn-sjefen-krever-slutt-pa-krigen-mot-naturen>
- (3) <https://www.cbd.int/gbo/gbo5/publication/gbo-5-en.pdf>
- (4) <https://www.abcnyheter.no/nyheter/verden/2020/09/16/195705910/nedslaende-fn-rapport-ingen-land-nadde-2020-malene>
- (5) <https://www.statnett.no/om-statnett/nyheter-og-pressemeldinger/nyhetsarkiv-2019/slik-kan-norge-bli-et-elektrisk-samfunn/>
- (6) www.sintef.no/siste-nytt/hvorfor-vinner-vindkraft-nar-det-er-store-mengder-energi-a-hente-i-byggene-vare/
- (7) <https://www.dagsavisen.no/innenriks/alternativet-til-vindmoller-1.1585659>
- (8) <https://www.tu.no/artikler/norge-kan-bli-verdensledende-pa-jordvarme/239996>
- (9) <https://hydrocen.blog/2018/04/16/oppgradering-gir-mye-mer-kraft-enn-antatt/>
- (10) <https://www.dn.no/innlegg/energi/vindkraft/fornybar-energi/vindmoller-overflodig-om-vi-fornyer-vannkraften/2-1-600733>
- (11) <https://www.nrk.no/vestland/flere-nordmenn-negative-til-vindturbiner-bade-til-lands-og-til-havs-1.15163575>
- (12) https://www.nrk.no/klima/ble-advart-om-uertattelig-natur-_-sa-likevel-ja-til-vindkraft-pa-stad-1.15163177